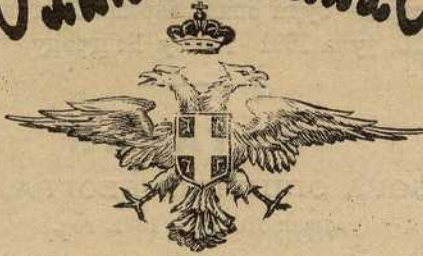

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 14. Јула 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Прегледати ваља слати упутницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Надзор над грађењем калдрме у Београду Како се сада у више улица гради калдрма и тротоар, то је одбор општински, да би грађење ишло према условима и као што треба, изабрао грађане из улица, у којима се гради калдрма, да они поред општинских органа, воде надзор над предузимачима

За поверенике изабрати су:

1. У душановој улици. Риста Петровић, Радоје Ђирковић, Гргур Миленковић и Никола Киви.

2. У которској улици поред горње четворице још и Владислав Ђорђевић, трг.

3. На терезиј ма поред одборског повереништва, раније изабратог још и Јова Јелкић, Никола Јовановић пензионар и Радован Миленковић столар

4. У Вук-Караџићевој улици. Др. Марко Леко, Стеван Максимовић. Јања Пашона, Драгомир Радловић и Петар Радосављевић трговац.

5. На топличином веницу. Илија Рајковић, Сима Наумовић, Никола Поповић сајдија, Павле Цветковић, Петар Анастасијевић и Никола Стаменковић, професор вел. школе.

Овим ће се повереницима доставити услови на писмено како би могли тачније радове контролисати а ми не сумњамо, да ће ови грађани ову дужност радо на себе примити, пошто се калдрма и тротоар пред њиховим имањима меће и пошто ће они исту у своје време општини надокнадити.

Калимегдан. За улепшавање Калимегданског парка и парка на Вел. пијаци, одбор је општински у једној од својих прошлих седница одобрио накнадни кредит од 10.000 дин. пошто је одређени кредит за овај посао исцрпљен. Према овоме радови на Калимегдану и парку неће се овог лета прекидати и надамо се, да ће грађани београдски идућег пролећа имати на располагању и Калимегдан и парк на Великој пијаци потпуно европски украшен.

Да би се колико толико трошкови око улепшавања варошких паркова умалили, општински је суд решио, да на Св. Илију или у други који празник приреди у ко-

рист истих паркова концерт. Програм овог концерта и дан, кад ће исти бити, објавиће се особеним плакатима у своје време. Не сумњамо да ће се грађани београдски овом приликом достојно одазвати и својим прилогом потпомоћи општину у улепшавању паркова.

ИЗВЕШТАЈ

О постигнутом успеху у недељно-празничкој трговачкој школи друштва Београдске трговачке Омладине.

У друштвеној школи, која се састоји из приправног, првог и другог разреда, годишњи резултат похађања и испита овај је:

У приправни разред уписало је се почетком школског течаја 1890.—91. 107 ученика а у току године исписао се 31 ученик. Редовно су похађали школу 76, од којих је полагало испите 50 ученика. Испите је положило са врло добрим успехом 18 са добрим 17, накнадно полажу 5, а 10 ученика понављају исти разред.

У први разред уписало је се 195 ученика, а у току године исписало се због војене обавезе и других узрока 99, а 1 ученик искључен је због хрђавог владања. Редовно је похађало школу 95, а испите полагало 70 ученика. Са врло добрим успехом положили су 11, са добрим 22, накнадно полажу 31, а 6 ученика понављају исти разред.

У други разред уписало је се 38 ученика, од којих се исписало због војне обавезе и других узрока 8; због хрђавог владања искључен је 1; а умро 1 ученик. Редовно је похађало 28, а испите полагало 24 ученика. Са одличним успехом положио је 1; са врло добрим 5; са добрим 7; а накнадно полажу 11 ученика.

На испитима успех је био врло повољан, но слабије оцене преко године ослабиле су добре и врло добре испитне оцене, те је то и узрок, да већи број ученика има из појединог предмета да полаже накнадне испите.

ЈАВНЕ БЛАГОДАРНОСТИ

Г. Јова Миодраговић, професор учитељске школе послао је главном школском од-

бору 20 комада својих књижица „Босиљак“ да се о овогодишњим испитима раздаду одличним и врло добрим ђацима београдских основних школа.

Потписани му, у име главног школског одбора, топло благодаре на овоме поклону.

Председник
главног школског одбора
Мил. Р. Маринковић

Деловођа
Ст. Ј. Николић

О овогодишњим испитима послали су палилулској основној школи и то:

1. „Друштво Св. Саве“ 45 разних књига; Г. Сава Богдановић, трг. 30 књига; и Г. Јован Х. Максимовић поштар, 10 књига, да се раздаду одличним и врло добрим ђацима ове школе.

Потписати им у име наставника и ђака ове школе, срдечно благодари на овим лепим поклонима.

Управитељ
палил. осн. школе
Ст. Ј. Николић

Општина београдска послала је и ове године 1055 разних књига и дечијих листова, да се, о овогодишњим испитима, раздаду одличним и врло добрим ђацима београдских оновних школа.

Књиге и листови ово су:

1. „Невен“ за 1890. 60 ком., Мала Србадија за 1890. г. 50 к., Голуб за 1890 г. 68. ком., Српче година II. 4 ком. Збирка народних умотворина 135 ком., Босиљак 80 ком., Из детињства 180 ком., Родољуб 153 ком., Путовање ђака 145 ком., Цвети 45 ком., Бачки забавник 135 ком.

Потписати, у име свију наставника и ђака беогр. осн. школа, срдечно благодаре општини на овом родољубивом и обилатом поклону, желећи да и остале општине у Краљевини Србији следују овом лепом примеру општине београдске.

управитељи БЕОГР. ОСН. ШКОЛА
Никола Р. Поповић, Драгутин Тошлица, Урош Благојевић, Милош Велички, Станоје Ј. Николић, Јован Д. Јовановић.

Гласали су за 24 паре: Р. Драговић, Р. Петровић, А. Одавић, Б. Новаковић, Тадић, В. Виторовић, и Шток, а за 25 д. пара Мил. Марковић, Н. Р. Поповић, Најдановић, Велизарић, К. Б. Мијајловић, К. П. Мијаиловић, Б. Димитријевић, Љ. Јовавић, С. Милићевић, К. Главинић, Л. Дашковић, и М. Јовановић.

С. Азријел. Ја бих молио председништво да изјави: да ли ми имамо права да и пекарима одредимо цене, јер ја сам видео да они продају векне која немају пола киле за грош. 60 пара и т. д. Ја мислим да општина има така права да им одреди цену и за векне и за кифле и за земичке.

Председавајући. Ако се опомињете ја сам једанпут износио предлог прошле године да се овоме реду односно лебара подвргну и они који месе векне, кифле, земичке, но већином гласова предлог је одбачен јер је се рекло да је то луксуз. Ја мислим ако би смо хтели да учинимо нешто сигурности ради да би могли да кажемо да и пекари морају да месе векне од киле, $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{4}$ а и кифле у извесној тежини, па коме подноси нека буни, али нека им зна колико су тешки.

Р. Драговић. То што предлаже Соломон нити је било нити може бити. То је луксузна ствар и он може продавати те векне по грош или по динар, ствар је погодбе. А за леб, који је тако важан артикал за живот, предвиђено је шта треба.

Не треба дакле да дангубимо тиме што пре ће конкуренција бити јака па пекари неће моћи да глобе свет.

Б. Новаковић. Ја не узимам да је то луксуз — и мислим да треба да се каже колико ће тежити једна векна; ово тим пре што ако оставимо пекарима слободно поље за одређење и тежина векни, кифли и т. д. и њихових цена, онда може бити много варања, чему и иначе треба стати на пут. За то им то треба општина одређивати.

А. Одавић. Ја сам још пре месец дана једанпут упитао био једног оvd. грађанина да ли је општина предузимала што год по овој ствари која је сад покренута, јер сам знао да је он донео и предао председништву кифле, из Земуна и сравнивши их са београдским кифлама види се грдна разлика јер оvd. три кифле таман би биле колико једна

земунска само три пут скупља од земунских! Ја не знам да ли је у другим местима у иностранству то питање уређено и да ли има прописа. (чује се: има). Па за што онда не би смо и ми уредили ствар? За што да дозволимо да нас пекари експлоатишу кад то, као што знате, није луксуз.

Председавајући. Ја сам поменуо мало час да сам прошле године говорио о уређењу ове ствари. Димитрије Јовановић донео је једну кифлу београдску и једну земунску, ја сам их прошле године износио и казао у одбору шта сам мислио али је већина мислила да је то луксуз и није хтела о томе ништа да ради. Сем тога многе наше фурунције које месе хлеб имају више и бољих права за уредан рад векни него пекари, имају цилиндрична сита која се употребљавају за сејање брашна за кифле, земичке и т. д. имају и друге потребне справе. С тога мислим да је доиста потребно да се ова ствар једном уреди.

К. Б. Мијајловић. Ја сам једном приликом доставио председништву како пекарски момци, носећи кифле, земичке и т. д., остављају њихове корпе на улици по их пси запишавају, и молио сам да се нареди да они носе кљунице или столочице на које ће да спуштају корпе као што их носе колачари. Тако би се свет осигурао да не једе погане кифле и друго које им пекари сад продају.

Шта је учињено с тим не знам.

К. Главинић. Не би требало да се много бавимо око ове ствари — она је јасна. Ако општински суд има права да утиче на цене и тежину ових пекарских предмета (кифли, земички, векни ит. д.) он ће то и учинити и уредиће ову ствар, а ми као одбор немамо овде ништа да радимо.

Општина дакле, односно суд, има да уреди ово питање као и за лебаре а што се тиче чистоће, ту ваља поступити по санитарском закону.

А. Одавић. Ја се потпуно слажем са г. Главинићем и тражим још да одбор донесе решење да ставља у дужност општ. суду да добије податке те да се види, да ли доиста има шаблон по коме се на другим местима ради, па да према томе и ми донесемо одлуку не само за векне него и за кифле.

са својим одељењима и Милош Обилић, као Павле Орловић, Дамњан Шахиновић и многи други наши јунаци. Због Обилића и Димитрија ово је крило код Срба и било најјаче, те се тиме и даде тумачити онај тотални пораз турског левог крила. Ну о томе мало доцније: и

3. *На левом крилу* командовао је босанским одељењима Твртков војвода, *Влатко Вуковић*, заједно са баном Иваном Хорватом, који бејаше у Босну пребегао, па отуд дошао на Косово.

Као што се из овог кратког бојног распореда види, ми нигде не видесмо *Вука Бранковића*. Па где беше он?

Има неких наших историка, који би радо ућушвали Вука за команданта десног крила српске војске, те тиме, што је десно крило продирало и тукло, да извуку, што више оправдања, па чак и славе за Вука. *Али је позната ствар, да је Вук Бранковић, зет кнеза Лазара, био командант резерве и налазио се негде око садањег села Бариљева.*

Битка је почела рано изјутра епохалним делом Милошевим. Срби је нису први почели већ Турци, бојећи се да остала вој-

ска не сазна смрт Муратову. Чим су Турски стрелици почели нападати и Срби су се кренули. Тај моменат турски историк Нешрије овако описује: „неверници стајаху као гвоздене горе тврдо, но кад је много стрела заждило, почну се мицати. На једанпут неверници (т. ј. срп. десно крило) насрну на стрелце с леве стране, потеряју их назад и с преда их нападу, те им редове у двоје располове. Исто тако разбију и орду-пазарску, која је од острага стајала. За леђима је била овчарица, која се напуни мртваца. Муле, коњи и пртљак се заплету, те се тако онима затвори пут и немогну побећи него буду поубијани, и остапу као мученици за веру на бојишту. Тако неверници *победе цело лево крило* и зато малакса дух код свију.“

И доиста српско десно крило пређе Лаб и отера турско лево крило чак до њихове резерве. У то време и центрум српски заједно с кнезом Лазаром пређе Лаб, док лево српско крило не могаше то одмах учинити због неудесног места. Због овако наглог продирања српске војске, код Турака овлада велики страх. Нису просто знали,

М. Марковић. Држим да ово питање није баш тако важно да га морамо сад решити.

Предлог г. Главинића и Одавића односи се на то, да се овај предмет проучи. То ће само општинска власт видети је ли она овлашћена такве наредбе доносити и ако буде контрола санитарска добра моћи ће се постићи шта се жели. Дакле за то оставимо општинском суду да проучи и уради.

Заст. председника. Остављате ли суду да ово уради (Остављамо).

Сад молим вас да чујете извештај о накнадно поднетој понуди за машине. (Секретар прочита).

К. Главинић. Дозволите да вам прочитам ја извештај г. Селесковића о овој понуди, а прочитаћу га ја због тога, што у њему има много техничких израза. (Чита).

М. Марковић. Ја би питао г. Главинића као члана водоводне комисије да ми каже: је ли пртеж у детаљима послат свима чувеним фабрикама у Европи, јер овде се у извештају спомињу неколико фабрика, а за остале ништа се не каже.

К. Главинић. Господо! ја сам овде у одбору, као члан водоводне комисије, стекао непријатна искуства, да је врло тешко реферисати о стручним питањима. Пројект Смеркероф морао је у принципу да обележи машину која ће се за наш водовод употребити. Сваки час чине се напретци у израдама машина и у времену кад је пројект за наш водовод грађен, онда још ни су биле у пракци довољно опробане парне црпке са крмилом. Људи који се баве тим послом, ти људи сваки дан напредују. Од дана, кад је наш пројект израђен, па до сад, протекло је више од 2 године, и за то су време постигнути извесни резултати у грађењу парних црпки са крмилом за које се при изради пројекта није знало. Сваки фабрикант, за оваку инсталацију, мора да прави пројекат и тада узима у рачун машину извесне системе, и с тога и Куп стекао искуства у овоме и предлаже извесне измене. У принципу остаје један и исти генерални пројекат мора да изради свака фабрика за се. То је овде важно.

Нисте имали прилику да видите како су другојачи пројекти што су их поднели уз

шта да раде. Једини присебан човек бејаше Бајазит с Евронос-бегом који повукоше своју војску у бој и наредеше, те се и резерва ангажова.

Наступи тренутак, који ће све решити. Забубњаше поново бубњи и свирале. Диге се грозна вика и јаук. Од звекe мачева и штропота удараца, као и од вике и хајлања липсаше у гори звери а анђели на небесима заборавише на своје певање у славу божију! (Нешри.)

Турци добише одморне трупе, а Србима их још нема. Шта то беше од Вука? Зар заман лете хитре гласоноше онамо, где је Вук остао? Зар је заман погледао Лазар на свеже трупе Вукове, па и на сјајну будућност?!

И деси се страшна катастрофа. И навладаше Турци Србе!

И последњи зраци сунца, који залазаше обасја својом умирућом светлошћу изгинуле српске јунаке, погинулу српску славу!

И полећеше тада два врапа гаврана да кроз кратко време падну на „бијелу куду Лазареву“

Сунце зађе, мрак покри земљу и страхан јаук умирућих поче се разлегати кроз мрежу ноћ

своје понуде други понуђача од онога што је поднео Тозије. Тозијеви су цртежи према осталима, врло непотпуни.

За нас је господо меродавно мишљење г. Селесковића и кад он као стручњак тако каже, онда ми морамо то и да усвојимо. Он је написао своје мишљење као стручњак а ваше је да га примите или неприimate.

Ј. Тадић. Ја би молио г. члана водоводне комисије да ми каже, колика је разлика оних осталих понуђача од цене г. Кунове?

К. Главинић. У условима за грађење водовода стоји изрично ово: Одбор општине вароши Београда не везује најнижа цена. Јер би у таком случају, кад би се гледало на најнижу цену, дошао неко коме се набавка не може уступити и поднео најјевтинију цену и кварио лицитације. У поднетим понудама привидно најјевтинији је био Емер Виз — али претварањем онога новца, који се има утрошити на гориво, излази да је Кунова понуда најјевтинија; али да је била и скупља, ми би опет предложили да се она усвоји и то за то, што у Куну највише вере имају сви стручњаци.

За наш водовод било је врло важно и тешко питање како да се наместе парне црике? и Кун је у својем пројекту наместио црике онако како је и Смеркар — као најбољи познавалац локалних тешкоћа — у својем пројекту учинио. Този је, на против у томе врло много одступио од Смеркарова пројекта. А што је најглавније, г. Селесковић вели у својем извештају да се из понуде и пројекта г. Тозијевог види да он нема сопственог искуства у грађењу сличних инсталација.

Што се тиче питања г. Тадићевог: колика је разлика између цене осталих понуђача и Кунове ево вам одговора.

- 1.) Саксонска фабрика из Кемница, тражила је по својој понуди 177.162-00 дин.
- 2.) Кун је тражио 176.275-00 дин.
- 3.) Ридхингер из Аугсбурга. 192.500-00 дин.
- 4.) Емер и Вис из Цириха по једној понуди тражили су: 145.000-00 „ а по другој 132.000-00 „

Б.

Да ли је Вук издао на Косову?

Већ петстотина година наш народни певач пева оно тужно, оно жалосно:

Бог убио Бранковића Вука,
Проклет био и ко га родно!

А зашто он тако пева, зашто проклиње Вука? Зашто и дете још са сисом усисава ту клетву од свога најмилијег бића — од матере своје?!

Тежак је то грех — род свој издати, вели један наш песник, још тежи, кад и невини због њега страдају.

Да, народ верује, да је Вук издао таста и државу српску на Косову. Да ли то и историја тврди, сведоче радови наших најбољих историка:

Расправа тога питања спада међу најтеже историјске загонетке. Па ипак већина разлога, што су тражени, да се загонетка одгонета, потврђују веровање народно

И ми сами, пошто смо свестрано и детаљно проучили све за издајство и против издајства Вукова, морали смо доћи до закључка: да је Вук доиста издао на Косову.

(али ови последњи тражили су оволико само за машине без подвоза до Београда и Белих вода, без монтирања и без машинисте)

Дим. Најдановић. Ја сам слушао да тај подвоз не кошта много, јер ђумрук не плаћа ништа

Адолф Шток. Г. Смеркер као вештак изабрао је, која је понуда најбоља и кад он тако каже онда ми морамо слушати њега.

А. Одавић. Ја кад сам изнео питање ово ја сам и онда признао мишљење стручњака у том питању као меродавно за нас и дапас признајем мишљење г. Селесковића као меродавно, али ми само изгледа, да је писање тога мишљења написано са мало срчбе. Ја не знам шта га је руководило, да Тозијеву понуду назива „кљавом“. Овај извештај овако написан ја осуђујем, а што се знања тиче ја му се клањам. Због овога кажем, да извештај није тачно написан. У њему има речи, које могу сасвим да огпагну.

К. Главинић. Ради објаснења г. Штоку. Резултат је да Тозијева понуда није јевтинија, јер нам стручњак у својем извештају изрично вели: да би усвајањем Тозијеве понуде имала општина да плаћа интерес на 60 хиљада динара за сво време, докле се водовод буде служио понуђеном Тозијевом машинском инсталацијом.

Сем тога, по приближном предрачуно излази, да се преко 20 хиљада динара више мора да потроши на финансирање, а друго, г. Селесковић каже, да се Тозијева понуда апсолутно не може примити.

Што се тиче онога, што замера г. Одавић ја не могу да браним г. Селесковића, Не знам за што је то тако написао, а истина је да је могао изоставити ону реч. Неко је запитало: да ли су му такви изрази и у извештају о другим понудама. Нису господо. А сигурно нису с тога што је у оним понудама све у детаљима лепо казано како се иста има радити, а овде све то, по његовом нахођењу неваља. Држим да се ово може у општинским новинама објавити.

А. Одавић. Ја сам хтео да кажем односно онога, што напомену г. Главинић да Този није стручњак. Па баш за то треба бити према њему солидан И овај се фабрикант позива на Смеркера, а ја не знам, да ли је

саслушао мишљење Смеркерова и о само овом фабриканту.

К. Главинић. Није тражено мишљење с тога што г. Смеркер није био ту.

Д. Најдановић. Овај нацрт што прави општина, да ли је преко новина објављен или само приватно. Има много фабрика, које се баве радњом машинских машина, и они ваљда могу стојати у равной мери са овом осталим фабрикама.

К. Главинић. У оваким пословима не одређује се стечај преко новина, јер би се онда пријавили и позвани и непозвани, него се позивљу фабриканти који уживају глас и поверење у свету; и водоводна је комисија позвала 14 фабрика првога реда из Француске, Немачке Швајцарске Аустрије Италије и т. д. и од ових 14 фирми само се 4 јавиле.

Дакле, водио се рачун о свима признатим фабрикама. Али је питање: ко на крају решава овакова питања. Стручњаци и кад стручњак наш каже, да морамо ово и ово да узмемо, онда ми морамо то узети па ма и скупље коштало.

Понуда Кунова решена је. Све је друго готово само је још остало да се реферире о понуди Тозијевој.

Ево вам реферата стручног лица на изволте решити: хоће ли се примити Тозијева понуда или не.

Б. Новаков к. Пошто смо били примили Кунову понуду појавио је се Тозије са својом понудом која је била јевтинија. Ми смо ту понуду упутили на оцену и стручни оцењивач налази да она није повољнија од Кунове. Кад би било изгледа да се добије боља, онда би још могло бити говора о одлагању ове ствари али пошто тих изгледа нема, ја сам за то да се понуда одобри иначе се са остварењем водовода може отићи у бесконачност а то не треба дозволити (врло добро! понуда је одобрена!).

Председавајући. Пошто је понуда Кунова одобрена то има да се још реши хоће ли се штампати извештај стручног лица члана водоводне комисије г. Т. Селесковића, који је доказао и да ће бити скупља фондација Тозијева, и да се не би могао да употреби наш угаљ и да ће потрошња воде бити тако исто велика. Овај извештај ми ћемо штампати ако желите и онда ће

Сад само може бити говора о томе, какве су побуде њега на то руководиле? Да ли побуде погрешних политичких резона или нешто друго? Наше мисли о томе ми смо исказали раније, говорећи о сабору зетова, што се био састао код кнеза Лазара концем 1388. године.

Браниоци невиности Вукове као најглавнији доказ наводе, што ни један споменик из блиског доба Косову не говори о издаји Вуковој, а на против говоре остали познији споменици. Лако је увидети, да су они на погрешном путу.

Ни један оновремени споменик није забележио издају вукову зато, што и нема таквих споменика, јер их је једно време, а друго пожари уништили. Једино, за што би се они дохватили, то је „Жигије о кн. Лазару,“ што га је Ст. Новковић у књиги IV., а св. XXI. „Гласника срп. уч. Друштва“ припоштио. А зар то житије није могло постати инспирацијом једнога Вука, нарочито после његових дарова извесним манастирима? Што пак и Константин Философ јасно не спомену издају, као и већина турских извора и то се да тумачити с једне

стране владавином деспота Бурђа, а с друге само турском сујетом.

Да познији историјски споменици о битци косовској морају имати важности ми не треба ништа да кажемо Чувени научар Јагић већ је то и пре нас и боље од нас казао. Он на једном месту вели: „Не би било право кад би смо мислили, да ни у једном новинском летопису не има о старијој доби (до конца XIV. века) опширнијих вести, него ли је оно, што се налази у летописима старијим. Више пута сачуваше управо млађи летописи о гдекојем догађају старијега времена веома знаменитих вести којих бисмо бадава тражили у старијима, истом догађају по времену пуно ближим изворима: то нам је доказ, да су некоји, иначе посве млади летописи за старије векове српске прошлости црили своје вести из извора, ваљда опет летописа, којима данас нема ни трага ни гласа...“ Па даље наставља: „Тај троншки или по Хилфердинговој редакцији црквени летопис приповеда неке ствари (н. ар. о Косовској битци) толи лепо и опширно, да и онако разложито приповеданих не има ни у којем старинском летопису.“

сваки моћи да види како је било и за што понуда Тозијева није примљена.

К. Главинић. Доиста сваког стручњака мора да зачуди кад види да 4 фирме нуде једну исту инсталацију са 140.000 кгр. тежине а Този са 90.000 кгр. Ту се сваки мора упитати, може ли то да буде, а прави стручњак видеће у том, да се тим ишло на то: да се смањи вредност машине с 30%.

М. Велизарић. Ја сам за то, да се не штампа извештај како је написан, јер ми писмо надлежни да дајемо оцену о фабрикантима, но само можемо да уважимо или не уважимо понуде.

А. Одавић. Ја као први покретач те ствари, потпуно сам за то, да се извештај од речи до речи штампа.

М. Јовановић. Извештај, о коме је реч, Селесковић је писао и ако има у њему каквих нетачности или оштрине, он за то лично одговара а не одбор или водоводна комисија.

М. Велизарић. Да је казано Селесковићу да ће његов извештај бити штампан, ја сам уверен да би га он умереније написао. За то ја мислим да га треба упитати, дозвољавали да се његов извештај штампа без измене, или ће изменити поједине изразе. Друкче се пише, кад се зна да ће то читати само одбор, а друкче кад се пише за штампу.

Ј. Тадић. Г. Велизарић заборавља да је то извештај једног органа општинског, да је то акт одбора општине београдске. Није то реферат приватног лица, већ органа нашег, и одбор има прави да реши хоће ли се тај реферат штампати или не. А кад извештај изиђе онда одговара за њега стручњак који га је поднео, ако се деси да га стручњак нападне. Одбор за то не може да носи никакву одговорност, јер и није у стању да се стручно препире са онима који би извештај напали; то је дужност стручних референата.

Председавајући. Господа правници треба да кажу: ко одговара, да ли онај који је нешто написао, или онај који је то одобрио. Ја мислим да ће се људи обрати на нас.

М. Велизарић. Ја мислим да су изрази г. Селесковића, тешка увреда за фабриканта, а уверен сам, да ни он сам (Селесковић) не мисли, нити може мислити да је хрђав неки фабрикант кога не познаје. Напротив

радови тога фабриканта показују да је то фабрикант првога реда. Ја мислим да би најбоље било да се ти изрази изоставе те да се избегне штампање грдњи. То је недостојно и противу сваке учтивости.

Н. Р. Поповић. Ја мислим да се водоводна комисија обратила писмом на г. Селесковића и казала му: одбор је решио то и то, и тражи мишљење од тебе. Оп то зна и извештај је морао написати с уверењем да ће исти доћи пред одбор.

Б. Новаковић. Све што се односи на технички део питања, треба да се штампа. А остали изрази могу се ублажити.

А. Одавић. Целом одбору је познато да управа водоводне комисије има у дужности старање о изради водовода београдског и сви извештаји који су нам до сада поднесени нису се сматрали као реферати Селесковића, Главинића итд него као извештаји водоводне комисије. Тако и овај извештај ваља сматрати, а ако у њему има чега зашта треба одговорати или ако има вређајућа изрази нека за њих одговара водоводна комисија а не одбор.

Д. Нојдановић. Ја сам тога мишљења, да овај извештај треба штампати овакав какав је поднесен, те да ми скинемо са себе одговорност за овај поступак а ако би такве било да прими на себе водоводна комисија.

М. Марковић. Питање је, да ли да штампамо извештај овакав какав је овде прочитан или не. Кад узмемо у рачун то, да је овај извештај читан у одборској седници и да су главне ствари из њега примљене, онда значи да се ми слажемо са изразима који су у извештају поменути, и са тога налазим, да не би било лепо за нас, као одборнике, да изиђе из одбора један акт са таквим изразима који показују да је лице које га је писало, било срдито кад га је писало. Ми немамо потребе да такве изразе пропустимо и са тога мислим да изразе ваља ублажити, то може учинити комисија или Селесковић. Било једно или друго, тек свакојако ове изразе не треба пропустити да се штампају.

К. Главинић. Познато вам, је како се често дешава, да ми у седници одборској употребимо по који оштији израз, а у том случају кажемо, да г. г. стенографи то не бележе. Тога има и овде. Онај израз „кљакаве машине“ могло би да се замене дру-

гим, а ради тога могло би се запитати писац извештаја, пристаје ли на то, да се тај израз замени другим или не.

Шта нам дакле смета, да један израз који је оштар, а ништа не доприноси ствари, заменимо другим бољим, па да избегнемо сваке протесте.

Још имам да напоменем да онај наш први извештај о набавци машина треба да буде штампан у напред, други за њим, овај после тога и онда следећи који дође по реду.

Ј. Тадић. Ја мало час, кад сам потпуног предлог г. Одавића, ни сам разумео, да се и вређајући изрази уносе у штампу. Свакојако треба те изразе обрћи. Г. Главинић нека из писма уклони те изразе, па у првој седници да нам реферише како ће гласити тај извештај и онда ће мо видети како ће исти гласити и на тај начин свршити све.

Д. Нојдановић. Нека се штампа од речи до речи како је написан те нека свет види, како о тој понуди Тозијевој мисли наш најбољи стручњак г. Селесковић, па нек не виче бадава. Нама је нужно, да се ми оправдамо пред грађанима, да не мисле, да ми не водимо рачуна о нашем раду.

М. Јовановић. Реч „кљакав“ г. Селесковић је мислио да су машине непотпуне, а само се истом речи оштрије изразио. Сем те речи нема других вређајућих изрази, с тога треба реч „кљакав“ изосаавити.

М. Марковић. Па разуме се ни водоводна комисија нема рачуна да се измени садржина писма.

К. Главинић. Ова ствар треба да се спреми за штампу, али треба га питати пристаје ли да се овако штампа, а ипаче суштина извештаја мора се штампати, јер је то у интересу нашем. Друго је ако хоћете да се извештај ближе допуни и у том случају може се тачније рачун да ухвати.

Ј. Тадић. Ја не могу да се сложим са г. Главинићем, да се пита г. Селесковић, јер он може казати да се овако пусти у штампу, а ја опет то нећу да примим, јер одбор, који пушта акта своја на јавност мора да води рачуна шта пушта у јавност. С тога сматрам да нисмо дужни да се у овоме управљамо по мишљењу г. Селесковића

К. Главинић. Ја се потпуно слажем са г. Тадићем, да се ово ублажи, али није

Одакле њему толика врлина? Писцу бејаху за цело при руци такови старији извори, о којима ми данас ништа незнамо.

Да су стари споменици доиста пропали, а на местоњих, преписом дошле нове редакције али иста суштина најбоље се још може увидети из поступака студеничког оца Софронија, који је скоро целу књижицу студеничку попио, не хтевши је оставити Турцима.

Кад смо овако рекли неколико речи о вредности појединих историјски докумената вредно је сад казати и разлоге, који терете Вука и дају му име: *издајника*.

Разлози су ови:

1. *Летопис студенички*, кога је Љуб. Стојановић штампао у „Starinama“, а писан је одмах по косовској битци, најјасније очитује Вукову издају;

2. То исто ради и *троношки или шекски летопис*, само је он још опширнији у издавању;

3. *Родословије српских царева*, што је приопштио г. П. С. Срећковић у једном од старијих „Гласника“, с пуно детаљно-

сти прича о самом боју, као и о издаји Вуковој;

4. У *животу Ст. Високог* говори се о издаји Вуковој, премда мало замотано;

5. У једној *белешци*, писаној у првој половини XV. века, а штампаној у Х. „Гласнику“ стр. 341, вели се, да су Турци победили због издајства неких српских одеља;

6. Потурчени Србин, *Михаило Константиновић*, из Острвице, тврди издају;

7. У једном *летопису*, штампаном у ЛШ. „Гласнику“, вели се, да је Вук побегао са 7.000 војника, учинивши неверу своме тасту и господару;

8. Опет у другом, *летопису*, што беше штампан у истој књизи „Гласника“, вели се скоро то исто;

9. *Саборник* проигумана хоповског Ђирила разговетно описује издају Вукову;

10. Народне приповетке веле: „Неверни Вук издаде кнеза Лазара и побеже са седам хиљада добрих јупака“;

11. Народне песме, кроз уста слуге Милутина и Владете војводе (босан. војвода Влатко Вуковић):

А што питаш за проклетог Вука?
Проклет био и ко га родио!
Проклето му племе и колена,
Он издаде цара на Косову!

или

Ал' не виђох Бранковића Вука,
Не виђох га, не видо га сунце!
Он издаде чеситог кнеза,
Господара и мога и твога!

Али има још индиректних доказа, да је Вук издао. Тако на прво место долази она његова изјава Дубровчанима, пред Косовску битку, да ће им учинити нешто, само „*ако ми бог да, да будем госиодин etc.*“ Даље његов напад на кнегињу Милицу одмах после Косовске битке; његово покоравље Бајазиту, попис становништва и стоке итд. итд.

Писци и историци страних народа, неки веома блиски томе времену, такође тврде, да је Вук издао. Довољно је само навести имена једног Цревића, Павла Орбина, Лукарића Хамера, ђакона Игњатија, Цинвајзна, за тим новије историке Мајкова, Черниговског Рачког, а нарочито наше Срећковића, Мишковића и остале.

Па и оно тулбе у Крушевцу, где су Турци годинама палили кандила за покој

ваља, забрањено говорити овде како мислимо, а на јавност немојмо врећати никог, јер ми се можемо користити овом фирмом за друго што, јер ако није специјалиста за инсталацију водовода, као што вели г. Селесковић, може бити за друго што.

Б. Новаковић. Ја сам опет мишљења, да се, пре но што се почне штампати, упита г. Селесковић. Може бити да ће он ради штампања поднети још савршеније мишљење или у овоме што треба исправити.

Р. Драговић. Ово је питање стручно у које ми не можемо улазити и кад г. Селесковић као стручњак тврди овако, онда тако и јесте и само се могу изоставити врећајући изрази, а ништа више, па да се све овако штампа.

Димитрије Најдановић. Ја хоћу да се ништа не изостави, већ да се овако штампа.

Б. Новаковић. Оставте се ви тога г. Најдановићу. Нисте ви у стању да критикујете мишљење једнога стручњака.

К. Главинић. Нас у комисији лично су напали. Ми имамо највише интереса да докажемо, да је наш рад био коректан и по томе разуме се, да од садржине писма г. Селесковића неће ништа изостати.

Н. Р. Поковић. Ја мислим да немају право они, који се прво хватају за стручност, па кад им та стручност добије одобрење, наједанпут то напуштају и не желе да публикују своје стручно знање. Г. Селесковић знао је да ће дати реферат, чим га је надзорна водоводна комисија позвала, као компетентног да да своје за или *против* понуде Тозијеве, па је знао и шта је писао, у своме реферату, који је упутио надзорној водоводној комисији. Сад да се понова пита г. Селесковић: одобравали да се реферат штампа или не, мислим да нема разлога за то. За што се не би примио овакав реферат како је овде прочитан, а само да се реч „кљакав“ замени блажијим изразом, и одмах да се реферат штампа. Овако како неки траже: да се пита, изгледа ми да се стручњаци повлаче са стручног поља свога. За то сам да се штампа реферат.

Односно онога што вели г. Главинић да га нападају — па добро он нег се брани и треба да се сви бране, кад ствар око водовода иде правилним и сигурним путем.

М. Јовановић. Господа говорници пребацују г. Селесковићу, што у том реферату провирује срчба. Ова се срчба може тумачити само тим, ако су заиста планови недотупавни, које кад узме човек стручњак на оцену, мора се и наљутити и у тој љутини оштрије изразити.

Ја сам и мало пре казао, да се реч „кљакав“ може изоставити. Но ипак био би мишљења да се г. Селесковићу каже, да ће се извештај штампати и онда можда би он тај свој извештај још боље цифрама образложио. Стога би требало да му се пошаље да он сам ову реч замени и да ако налази да треба још коју реч ублажити, то учини. То треба дозволити, па тек онда да се штампа.

К. Главинић. Немојте господо да се двојимо. Ово што је у извештају казано, то је меродавно за одбор. То ће се штампати једино само онај израз да се ублажи. (Врло добро.)

Б. Новаковић. Кад сам говорио да треба упитати г. Селесковића, нисам мислио само да измени речи, него и да допуни ако што има. Иначе да се штампа са изузетком речи које се сматрају за увредљиве.

Д. Најдановић. Ја би молио да се овај извештај опет поднесе одбору, те да се види како је исправљен.

Заст. председника. Жели ли још ко ово што тражи госп. Најдановић. (не жели). Добро.

С. Милићевић. Стоји то, да се по новинама износи да је рад комисије прљав. Кажу: да је дато предузимачу без кауције, да се бакар употребљује без знања и да се уско копа. На то треба одговорити.

Б. Новаковић. Ми не можемо да слушамо друге што из незнања или ината говоре па да се тим забављамо, а сваки ван одбора, коме је стало до истине, може тражити обавештења и да се уверава, па то ако хоће може и лично тражити.

Заст. председника. Ја мислим да се штампа извештај а само да се изостави она реч. (Врло добро.)

К. Главинић. Доиста у штампи се појављују напади против водоводне комисије, и на те би требало дати одговора и обавештења публици. Ја у напред тврдим да ће

и то обавештење мало вајдити за велики део публике али је нужно да се ипак да, само што се ја не слажем с оним одборницима који мисле да је овде нападнута водоводна комисија и да она сама треба да се брани. Водоводна комисија део је суда општинског; ви сте нам дали мандат о раду извесним правалом у коме је прописано како ми као комисија стојимо према суду, према одбору. шта можемо да радимо сами а шта не, и онда би требало да и обавештење пође преко општинског суда, с тога молим вас опуномоћите председништво да оно потражи податке од водоводне комисије и она ће вам дати обавештење и спремити све што је нужно за исправку, али суд сам треба да је учини.

М. Марковић. Овди је чиста ствар. Водоводна комисија треба да води рачуна о свима нападима и да о њима пише обавештења општинском суду, а овај да на основу тих даје исправке.

Председавајући. Г. Марковић мисли да општински суд не треба да сам тражи обавештења него да одма чим прочита напад сам поднесе свој одговор и исправку општинском суду.

К. Главинић. Морам да вам и то још напоменем да је комисија размисљала о тим исправкама и већина је тога мњења да су оне излишне. Већина мисли, ако почнемо да исправљамо све нападе онда ћемо сваки дан да чинимо исправке јер људи су беспослени па ће сваки час да пискарају а ми нисмо беспослени већ треба да радимо. Што се мене тиче ја сам за то да се дају исправке.

Председавајући. Да пређемо сад даље. Изволте чути молбе за уверења.

Секретар. Чита молбу за уверење о владању Марије Недељковића распуштенице (непознато).

Затим:

Молбу за уверење о владању Ђуре Пањића надничара. (непознато).

За Младена Боторића (доброг владања средњег стања)

За Менахема Д. Русо трговца (доброг владања доброг стања).

За Николу Илијића оvd. родом из Тијања (непознат).

душе Вукове, најочитији је и данас сведок Вукове издаје.

Издаја се десила пред свршетак битке, у ономе моменту, кад је турска резерва ступила у акцију. И Вук је требао тада да ступи у борбу и да реши битку, али се он у том критичном тренутку повлачио преко Грдеча са свом својом војском.

Последица тога Воковог повлачења — пропаст је српске војске и смрт Лазарева, свих скоро војвода и све властеле, свега што је било српска узданица, па и познијег петстогодишњег робовања.

Вук је, дакле, узрок оних јада, што их је сутра дан, 16. Јуна 1389. године, видела млада и добра душа српског народа — Косовка девојка!...

Глас о косовској битци брзо се разнео не само по Српству, већ и по страним државама. Босански краљ Твртко, раздраган смрћу Муратовом, по брзим скоротечима одмах је то објавио страним пријатељским дворovima, јер и они стрепијаху од олуја азијскога. И за знак те *победе* они су држали молебствија и узпосили благодарне молитве творцу целе васионе. Чак је било

и честитака, које дођоше првом радосном веснику — босанском Твртку.

Шта ли је за ово време радио Вук нама није познато, али ће ипак сваки погодити; који зна, да је човеку највећи судија — он сам!

6.

Вуков рад после боја на Косову.

Вест о погибији на Косову, и смрти Лазаревој и Миложевој, брзо је приспела у Крушевац. Чуло се и зато, да се Вук жив и здрав, заједно са целом својом војском и сином Гргуром, повратио у Призрен.

Константин философ пишући, после 42 године, живот Стевана Лазаревића, вели да су се, сем Турака, кнегиња Милица и деспот Стеван јако бојали напада и са друге стране, јер с једне стране пређаху Мађари, а појавише се и „*међусобни ратови једних, који су били подручни, и других, који су самостални били*“.

Оно „који су били самостални“ ни на кога се другог не може односити, но на Вука, јер је доказана ствар, да су кнегиња Милица и деспот Стеван, од војске Вукове,

морали бегати у Београд. Том је приликом ваља Стеван и поправио и наградио у Београду себи леп двор.

Притешњена кнегиња Милица од напада Вукова, морала је примити захтев Бајазитов, да му да за жену своју најмлађу ћер — Оливеру. Том удадбом и нехотице се окренуше ствари против Вука, јер је лепа српска принцеза могла лако задобити Бајазита на страну матере своје и брата свога.

Вук је добро разумео, куда се циља том удадбом, за то је гледао да што пре себе осигура. Ради тога је све своје драгоцене ствари и новац поверио на оставу Дубровнику. И како чудновато, како пророчански звоне оне речи у повељи, којим се прима речена остава. Повеља је писана 9. Маја 1390. године, баш на годину дана, од кад се, већ сад покојни султан Мурат крену из Једренета. Када је иста повеља дошла у Вуков двор, каже се, да је у њему владала велика жалост. И суре зидине градске као да су му говориле, е је се и његов крај приближио. У повељи је писало: „Ако би дошло време, што не дај Боже, те да не узмогне господин Вук држати земљу

М. Велизарић. Шта је урађено с молбом грађана улице гор. Јованове по којој је комисија нешто радила? (Чује се: то је решено прошле седнице. Секретар чита из протокола шта је решено.)

Председавајући. Грађани те улице г. Павле Стевановић подносио је раније општ. суду молбу да му се да нивелета. То се није могло учинити поуздано јер није био нивелациони план готов и с тога је речено да му се може дати нивелета али на његову одговорност и он је на то пристао.

Председавајући. То је истина али сви који су тамо зидали куће они су прећутно пристали на то. Сад пак кад улица има стално да се нивелише они су поднели жалбу мин. грађевина противу нове нивелете и министар тражи да му се пошље решење у копији.

Мата Јавановић. Мени се чини да је то некоректно рађено ако је њима дат у копији извештај комисијски. Ствар о нивелацији и те и других улица била је пред одбором и он је могао решити овако или онако, али молба за нивелете мора оћи мин. грађевина, јер ми нисмо у праву да донесемо дефинитивну одлуку. Ја на жалост нисам знао да је молба Павла Стевановића и осталих била пред одбором и да је одбивена. Међутим, одбор није могао да реши него мин. грађевина коме је требало молбу упутити. Ја сам мишљења да се у будуће као год што смо молили мин. грађевина да од сад не мења нивелету нигде, докле ствар не пошље нама и докле се не споразумемо, да та тако исто ни ми не треба никога да одбијемо од тражења него да га упутимо да иде с тражењем ономе који је надлежан да важе усваја или не усваја молбу према разлозима општине.

Председавајући. Раније г. мин. грађевина није тражио извештај од општ. суда с сад овде тражи решење и ми треба да га донесемо. Ономад кад је решавано о овој ствари одлучено је да грађевинско одељење поднесе извештај како је и под којим условима дата овим грађанима нивелета и дали она вреди као правило. Извештај гласи да им је нивелета дата на њихову одговорност и сад ми треба да донесемо одлуку по томе и да је пошљемо г. мин. грађевина.

Б. Новаковић. Кад смо раније одлучили да се умоли г. мин. грађевина да шиље све

молбе и жалбе противу нивелације нама то је имало свога оправданог разлога, али ја држим да нема никаква разлога да им молбе којима се грађани обраћају општ. суду шиљемо г. министру грађевина него да их упутимо, да се они њему непосредно жале па он ако потребује каква акта или обавештења нека их тражи.

Б. Димитријевић. Извештај комисијски прочитан је и нема потребе да се поново чита. Ја ћу додати само неколико речи ради објашњења.

Господо у овој су улици свега четири куће које ће бити знатно оштећене ако се не учини измена у нивелацији а могло би се лако то избећи без икакве штете и за њих или за општину ако би се попустило са 20 с. м. да буде нивелациони план нижи, тако би људима остао незатрпан сутерен. Комисија је то и предложила и одбор треба предлог да прими, а хоће ли примити г. мин. грађевина то је његова ствар.

Б. Новаковић. Ако ми станемо да мењамо нивелету онда цео план нивелациони може да пропадне а ја сам противан томе. Нарочито то по закону не може бити онде где не стоје такви узроци, са којих би се одобрена нивелета морала преиначавати; иначе ми стављамо у опасност цео рад око извршења нивелац. плана, и томе раду не дајемо никакву важност.

М. Јовановић. Овде је господо прочитана једна молба неколико грађана. Ако је одбор хтео, да се држи тога принципа, да се не може нивелација мењати, требао је одмах да одбаци молбу. Одбор то није учинио, него је послао комисију. Она је отишла на лице места и пошто је све прегледала, поднела је свој извештај, којим налази, да се нивелација измени. Тим би се људма помогло без штете за општину нарочито што им је ова дала неку нивелацију при зидању. Општина је требала казати: неумем да дам нивелацију иначе значи, да је општински суд навео своје грађане, да утросе новац узалуд па да се упропасте. Такву радњу треба осудити и људма помоћи. Комисија налази, да се може помоћи и сад општински одбор треба да донесе своје решење о том извештају усваја ли га или не.

М. Велизарић. Ја предлажем да се усвоји одборско мишљење.

српску, него га изагнају Угри или Турци или други тко, ми да примимо господина Вука и госпоњу Мару и њихову децу и њихову ризницу у наш град.... Ако би заискали њих или њихово имање Угри или Турци или други ко, да их не дамо никоме на свету, па нека би против Вука говорио цео свет, ну ако би смо били тако притешњени, да не би, смо могли учинити, да смо слободни ми и они с нама, а ми да отпратимо господина Вука и госпоњу Мару и њихову децу и имање њихово и ко с њима буде, куда рече господин Вук "... А у исто време „по изводењу и милости владике Спаса Христа, господин Вук обећа се и даде веру господску, да буде срдачни пријатељ дубровачкој општини у свако време“ и том приликом потврди им пређашње повластице.

Види се лепо да је овим Вук хтео себи да осигура позадицу у случају каквог напада.

Кад је успео да од Милице, своје таште узме Крушевац, Вук се тада потписивао „У Христа Бога благоверни Вук Бранковић, господар Србима и Подунављу“. И да би могао добити ову китњасту титулу зар

онај властољубиви Вук није могао учинити триста ствари на Косову?

Једно непрестане тужбе кнегиње Милице, а друго и наговори лепе Оливере у скоро учинише своје. Бајазит се крену на Вука, пошто је покорио влашког војводу Мирчу и пошто је заробио зетског господара Ђурђа Страцимировића. Да би умилостивио Бајазита, он му се одмах покори, обећа данак и пописа све људство у својој држави У повељи, коју тада 21. новембра 1392. године издаде манастиру Хилендару лепо се види то. Али се у њој још нешто може опазити. На крају те повеље, поред осталог каже се и ово: „И то узех на себе, да ја то плаћам Турцима од моје куће, докле сам жив и докле дајемо данак Турцима“.

У Вуку се, дакле, у дванајестом часу поколебала вера, да се може на миру живети с Турцима. Ал' то беше доцкан! Камо лепе среће, да је он тако нешто мислио пре битке косовске.

У таком расположењу он је тражио себи савезника. Поред Дубровчана он задоби за себе Млечиће. Млечићи га том приликом прог-

М. Марковић. Ово ми сад изгледа супротно ономе, што смо на прошлој седници решени.

Ми смо тада чули извештај и нисмо могли да се сагласимо и то чини ми се на мој предлог остављено је, да се извиди да ли је молиоцима дата раније нивелација или није и ако је дата онда да ли је погрешно дата, па према томе да се донесе одлука.

Сад како се види, да није дата ми не можемо одобрити да се одлука мења и да се сваки час за мале ствари мења нивелација, јер ако то дозволимо, онда ће бити тога у свакој улици и онда пошто смо толике паре утрошили за нивелациони план, значило би да немамо план. Дакле кад стоји то, да су они зидали куће на своју одговорност, онда да им одбацимо молбу, а они нек се жале после г. министру грађевина.

К. Главинић. Ја сам хтео само приметити: да не треба и да је незгодно овде осуђивати општински суд који и према ондашњем стању ствари није ни могао другаче учинити по молби тих грађана, него приближно и на њихову одговорност дати им линију, — а не треба овим давати повода и другима да се жале противу општине због привремено датих нивелационих линија. Радња је суда тада била више приватне природе јер нивелациони планови нису још били надлежно одобрени а ови су грађани примили дату им линију на своју одговорност и сад, ако је погрешка, може се и исправити.

Што се мене лично тиче ја нитам зато, да се нивелација мења. А овом приликом имам да приметим и следеће: Пре је донета у одбору одлука, да се штампом објави грађанству, да не зида док му општ. инжињер не да нивелацију али је та објава рђаво штампана јер се у њој вели, да онај, који не тражи нивелацију, неће моћи тражити од општине оштету ако му се нивелацијом учини какова штета; а тиме се не неку руку, каже онима који мисле да су до сад оштећени нивелацијом, да могу тражити од општине накнаду; с тога би молио да се у будуће мало више припази како ће се одлуке одборске објављивати.

Заст. председника. Наредба је изашла за нове куће и то је штампано али је погрешно изашло. Сад молим вас какво ре-

ласе за свога грађанина. Један Вуков посланик ишао је ради тога у Млетке и у име Вуково положио заклетву верности.

Кнегиња Милица пратила је бодрим оком цео рад Вуков, из простог узрока, што га је мрзела. Узрок пак овој мржњи не треба нигде тражити до у самој битци косовској. Колико је она мрзела Вука најбоље се види из повеље, коју је кнегиња Милица издала манастиру Дечанима 9. Јуна 1397. године. У тој се повељи каже, да је онај све разграбио, који пре у својој власти имахе Дечане. А познато је, да Дечани припадаху Вуковој држави.

До 1394. год. историја једнако прати Вука. Од те године па до његове смрти — 1398. — остаје једна празнина коју ваља попунити. Шта је за те четири године могло бити од Вука? Једини нам Орбин даје одговора на ово питање. Код њега се на једном месту налази ово: „После смрти Лазарева остаде господар једног дела Рашке Вук, а други имахаше Милица, Лазарева жена, с два своја млада сина, Стефаном и Вуком.

(наставиће се)

шење мислите овде у овом случају. Изгледа да сте сви против сем г. Мате, који каже, да треба да се узме у поступак пошто је одређена комисија и донела извештај. Изволте решити о овом извештају комисијском прима ли се или не.

Ставићу на гласање.

Ко је за то, да се усвоји мишљење комисије нека каже „за“, а ко је против нека гласа против. Настаје гласање. По реду како су у протоколу записани 3, 7, 8, 9, 11, 12, 18, 19 и 20 гласали су „за“ — а 1, 4, 5, 6, 10, 13, 14, 15, против 2 и 16 отишли су били раније).

Дакле 9 гласало је за, а 8 против, и тако је усвојено комисијско мишљење, да се нивелација мења.

Сад изволте чути неколико лицитација. (Секретар прочита протокол лицитација за которску улицу).

Усваја ли одбор ову лицитацију? (чује се: да се одреди друга.) Јесте ли сви за то? (јесмо јер је скупа). Добро. (Секретар прочита протокол лицитације) за одкопавање земљишта у „Ноћајској“ улици).

Усваја ли одбор ову лицитацију? (усваја).

Чујте даље. (Секретар прочита лицитацију за грађење калдрме и тротоара у „Вук Караџића“ улици).

Усваја ли одбор ову лицитацију? (чује се: скупа је, да се држи друга).

Јесте ли сви за то? (јесмо). Добро.

Чујте даље. (Секретар чита протокол лицитације за одкопавање земље у „Вуковој“ улици) Усваја се. (Секр. чита лицитацију за грађење циклор тротоара у улици „Топличин венац“) — усваја се. — Даље чита лицитацију за грађење циклор тротоара у „балканској“ улици). Усваја се.

К. Б. Мијајловић. Како се рачуна онај општински камен. Држим да треба да се ухвати, па да се зна: колико је општинског камена, а колико новог који се доноси.

Сем овога, да би се ова улица добро калдрмисала ја молим да се мени повери надзор израде. (Усваја се).

Заст. председника. Сад има лицитација за грађење калдрме од дотераног камена и циклор камена у једреној улици. Чујте. (Секретар прочита).

Усваја ли одбор? (да се држи трећа лицитација, јер је ова скупа).

Јесте ли сви за то? (јесмо).

Чујте даље. (Секретар прочита протокол лицитације).

Молим вас чујте молбу Стојана Настасијевића, који хоће да уступи општини извесну количину шљунка с подвозом својим. Он нуди за 6¹/₂ дин. (Секретар прочита). Сад како мислите. (Инжињер. Ја сам казао по 5¹/₂ дин. и он је пристао.)

К. Главинић. Ако нема изгледа да ћемо добити јевтиније, онда да гледамо што пре да узмемо. Ако је добар шљунак нека се узме (чује се: није скуп.) Добро онда да узмемо.

Заст. председника. Усваја ли одбор да се прими ако да јевтиније? (усваја).

М. Марковић. Ја бих хтео само то да кажем. Пошто смо доста лицитација одобрили сад треба да нам се поднесе извештај колико је одобрено те да нам после недосађују.

Председавајући. Ви се сећате шта је бодорено оним првим решењем које је до-

несено о калдрмисању улица. Комисија је се држала тога решења и према њему кад се сврше оне улице означене у првом реду, доћиће на ред друге.

Сад дозволите, господо да вас и о себи нешто замолим. Ја сам болестан и морам да идем на одсуство. Лекарска сведожба гласи: (прочита је секретар.) Молим вас дакле, да ми одсуство изволете одобрити а ја га нећу употребити док новоизабрани председник не прими дужност (одобрава се).

Н. Е. Поаовић. У прошлој седници кад је интерпелисао Риста Петровић као одборник а и ми, општински суд, због тога концесионара, који је бацао нечистоћу испод војничке улице, онда сам ја био с кметом Вељковићем и служитељем општинским Томом Малашевићем. Сутра дан пошто смо то својим очима видели узет је Тома на одговор што није реферисао своје старешини о томе, он је казао: да није тамо била нечистоћа просута него нека црна вода. Како он том својом изјавом доводи и мене и Ристу и Вељковића у незгодан положај, међутим је и сам био кад смо то прегледали, ја сам тражио од помоћника кметовског Чончића да ми покаже ту изјаву но он то није хтео учинити и са тога молим да суд изволе затражити од њега ту изјаву (послао је) и уверити се да ли је доиста тако реферисано.

Председавајући. Ја ћу прегледати то и известићу вас.

Сад би требали да размислимо како ће се уредити она улица од „моруне“ доле до каменичке и ломине улице и како ломина улица наспрам балканске и каменичке улице. За проучавање тога питања ја бих вам предложио комисију из чланова г.г. К. Б. Мијајловића, Л. Дашковића, и Мијаила Цветковића (прима се).

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО :

а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0-40 д.
б) За неуздан шнархерд	0-40 »
в) За уздан	0-80 »
г) За велики уздан шнархерд у гостионици	1-00 »
д) За чишћење димњака од два спрата	0-40 »
е) За чишћење простог димњака	0-20 »
ж) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пећима	0-20 »
з) За чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пећима	0-40 »
а) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	1-50 »

II. ИЗВОЖЕЊЕ БУБРЕТА :

а) За собу и кујну или мањи дућан са собом	0-20 д.
б) 2-3 собе са кујном или већи дућан са собом	0-60 »
в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1-00 »

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА :

а) Од кубног метра	12-00 д.
б) Од акова	0-60 »

IV. ПСЕТАРИНА :

а) Марка за пашче за годину дана	3-00 »
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1. динар.	

V. ГРОВАРИНА :

а) Гроб за децу	7 дин.
б) Гроб за одрасле	1 „
в) Мала гробница	555-2 п. д.
г) Велика гробница III реда	998-39 п. »
д) Велика гробница II реда	1099-32 п. »
е) Велика гробница I реда	1634-57 п. »

VI. МРТВАЧКА КОЛА

а) Мртвачка кола стара са 2 коња	12-90 д.
б) Мртвачка кола са анђелима са два коња	24-90 д.
в) Мртвачка кола нова са 2 коња	36-90 „
г) Мртвачка кола нова са 4 коња	72-90 „

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до	5 д.
б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта	5 „
в) За свирање аженског оркестр (Дамен-Капеле)	20 „

II.

а) За 1 игранку у локал I-ог реда	15 д.
б) За 1 игранку у локал II-ог реда	10 „
в) За 1 игранку у локал III-ег реда	„

III.

а) За панораму на дан	5-10 д.
б) За разне представе и показивање вештина, певно	10-50 „
в) За менаџерије и музеуме	5-15 „
г) Циркус од представе	10-20 „
д) За забаве „Тинга-Танга“ т.ј. (певање, свирање и представљање) од вечера	50- „

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

а) Буре од 3 акова	00-5 дин.
б) Буре од 6 акова	00-10 „
в) Буре од 9 акова	00-15 „

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 5. до 11. Јула 1891. год.

ТЕЖИНА	Ч Е Г А	100 к. просечна цена
КИЛОГР.		ДИН.
	Брашна пшенична	—
79	Брашна кукурузна	13-—
116.873	Пшенице	15-20
32.641	Кукуруза	11-50
10.000	Ражи	12-50
33.152	Јечма нова	9-—
556	Овса	11-50
731	Пасуља	35-—
5.948	Кромпира нова	12-—
	Арпаџика	—
440	Црна лука	8-—
280	Бела лука	45-—
	Шљива сувих	—
1.532	Крушака	30-—
	Јабуска	—
	Ораја	—
	Грожђа	—
8.535	Воће разно	35-—
	Сочива	—
3.066	Сира	70-—
26	Кајмака	120-—
17.560	Сена	4-50
1.880	Сламе	2-50
566	Масти	124-—
	Рибе фришке	—
	Свиња дебелих	—
	Сува меса	—
	Меса говеђа сиров	—
	Длаке говеђе	—
	Црева урађена	—
	Костију	—
632	Кудеље	—
32.750	Коже	—
10.000	Цемента	—
	Катрана	—
43.100	Креча	3-40
880	Ћумура дрвена	7-—
159.000	Угљена камена	—
280.000	Камена проста	—
34.165	Дрвенарије разне	—
14.424	Вина	44-—
	Ракије комове меке	—
8.986	» шљивове меке	60-—

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.